

1 ปี กับประสบการณ์ล้ำค่าด้าน Embedded Systems ในประเทศญี่ปุ่น

>>> **ถ้า** เมื่อพูดถึงงานด้านการพัฒนา Embedded Systems หันไปทางไหนๆ ก็มีแต่ชายหนุ่ม แต่สำหรับโครงการ ESTATE ไม่ใช่เช่นนั้น ในปีแรกของการเปิดโครงการมีสาวแกร่งที่หลากหลายความสามารถผ่านการคัดเลือกเข้ามาร่วมโครงการกับเรา 1 ท่าน คือ นางสาวเบญญา บุญเอื้อ ซึ่งเธอผู้นี้จะมาถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ที่มีความแตกต่างจากชายหนุ่มทั้งหลายที่ได้ถ่ายทอดมาก่อนหน้านี้

ช่วงหนึ่งของชีวิตกับ ESTATE 1

ดิฉันเป็นผู้หนึ่งที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการ ESTATE 1 ซึ่งมีสมาชิกทั้งหมด 14 คน ก่อนที่จะเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นนั้นต้องเรียนรู้และเตรียมความพร้อมในเรื่องต่างๆ เช่น ภาษา วัฒนธรรม Embedded Systems ที่ประเทศไทยอยู่ประมาณ 6 เดือน เป็นช่วงเวลาที่ทุกคนมีโอกาสได้ทำความรู้จักกัน **จากเริ่มแรกที่ไม่รู้จักกันจนกลายเป็นพี่ น้อง เพื่อน ที่สนิทคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน**

บริษัทญี่ปุ่นที่พวกเราไปฝึกงานนั้นแตกต่างกันไป บางคนได้ไปฝึกงานที่เดียวกัน บางคนก็ไปคนเดียว **ส่วนดิฉันได้มีโอกาสไปฝึกงานที่บริษัท RYOYO ELECTRO CORPORATION, Tokyo** ซึ่งเป็นบริษัทค่อนข้างใหญ่มีสาขาอยู่หลายประเทศ **ธุรกิจหลักจะเป็นตัวแทนจำหน่าย Chips ต่างๆ รวมทั้งรับพัฒนา Application software บน Chips นั้นๆ ให้กับลูกค้า**

การฝึกงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น

หลังจากจบการอบรมต่างๆ จากศูนย์ฝึกอบรมคันทันไซ พวกเราแยกย้ายกันไปฝึกงานในบริษัทที่รับเป็น Host Company ของแต่ละคน การเดิน

ทางไปบริษัทที่ฝึกงานในครั้งแรกนั้นมีเจ้าหน้าที่จากบริษัทเป็นคนดูแลบอกรายละเอียดต่างๆ หลายอย่าง เช่น การขึ้นรถไฟ การซื้อตั๋ว สถานีที่จะลง ซึ่งเจ้าหน้าที่จะอธิบายไปพร้อมๆ กับทำให้เราดูทุกครั้งเขาจะถามหรือหยุดตรวจจนกว่าเราจะแสดงการรับรู้ว่าเขาเข้าใจที่เขาอธิบายและที่แน่นอนก็คือ ภาษาที่ใช้สื่อสาร คือ **ภาษาญี่ปุ่น ในสถานการณ์ที่ยังตั้งตัวไม่ทันและอะไรๆ ก็ดูเหมือนเป็นสิ่งใหม่ๆ ที่ต้องจดจำเรียนรู้ไปหมดบวกกับความสามารถของภาษาที่ใช้สื่อสารที่ยังไม่แข็งแรงด้วยแล้ว ปากกาก็กระตาคเป็นสิ่งที่ช่วยได้มาก** แต่ตอนนั้นไม่สะดวกที่จะจดก็เลยต้องจำเอาเป็นส่วนใหญ่ **ชื่อของบุคคลที่เราคุยด้วยนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องจำให้ได้ เวลาพูดก็ต้องไม่ลืมที่จะต่อท้ายชื่อเขาด้วย "จัง" และไม่ลืมที่จะพูดขอโทษทุกครั้งเมื่อทำอะไรผิดหรือไม่เข้าใจในสิ่งที่เขาพูด เมื่อมีโอกาสก็จดบันทึกสิ่งต่างๆ ไว้กันลืม**

ในวันแรกของการเริ่มฝึกงานนั้นไม่ต้องใช้ความรู้เทคนิคเชิงวิชาการอะไรเลยนอกจากการจำและจดบันทึก ดังนั้นสิ่งจำเป็นที่ต้องพกติดตัวในตอนนั้น คือ สมุดโน้ตกับปากกา แล้วสิ่งแรกที่ต้องพยายามจดจำให้ได้มากที่สุด นั่นคือ บุคคลต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่พาเราไปแนะนำ ส่วนใหญ่เขาจะให้นามบัตรมา อันที่จริงบริษัทที่ดิฉันไปฝึกงานจะมีกระดานเขียนชื่อไว้ว่าใครนั่งตรงไหนตั้งไว้ที่หัวแถวของโต๊ะ ซึ่งสามารถเอามาเทียบกับนามบัตรที่ได้มาเพื่อช่วยให้จำได้ง่ายขึ้น ต่อมาในช่วงบ่ายเป็นการอบรมกฎระเบียบการปฏิบัติตัวต่างๆ ซึ่งดิฉันเข้าใจบ้างไม่เข้าใจบ้าง เนื่องด้วยภาษาญี่ปุ่นที่ไม่แข็งแรงอีกเช่นเคย แต่ก็ต้องพยายามเข้าใจและจดบันทึกให้ได้มากที่สุด หลังจากจบการอบรมก็มีเวลามานั่งอ่านบททวนระเบียบต่างๆ และก็พบว่า **มีบางข้อปฏิบัติสำหรับเราอาจจะเป็นเรื่องเล็กๆ ที่ไม่ต้อง**

ใส่ใจแต่สำหรับเขาเป็นธรรมเนียมที่ต้องปฏิบัติจึงทำให้ต้องระวังเป็นพิเศษ ในบางครั้งเขาอาจจะใช้คำพูดว่า “ควรจะทำหรือควรจะทำปฏิบัติ” ซึ่งถ้าภาษาเรายังไม่แข็งแรงแล้วอย่าไปตีความว่า “ทำก็ดีไม่ทำก็ได้” แต่ให้เข้าใจไปก่อนเลยว่า “ต้องทำตามปฏิบัติ” มันจะช่วยให้อะไรๆราบรื่นขึ้น

ช่วงแรกของการฝึกนั้น เป็นการพัฒนาโปรแกรมบน MCU ของ Mitsubishi ซึ่งทางบริษัทจะจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในการพัฒนา โดยมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล แนะนำ และบอกขั้นตอนต่างๆ ในการฝึกปฏิบัติ ทุกขั้นตอนจะมีการ REVIEW เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในงาน รวมถึงเป็นช่วงที่ใช้ในการอธิบายซักถามรายละเอียดของงานและกำหนดการต่างๆ ของขั้นตอนถัดไป เรื่องต่างๆ ที่พูดคุยกันในช่วงทำ REVIEW นั้นจะถูกจดบันทึกโดยเจ้าหน้าที่ที่เข้าร่วมซึ่งคล้ายๆ กับการจดบันทึกการประชุมและเอกสารที่บันทึกจะถูกส่งไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหลังจบการ REVIEW บางครั้ง เพราะแนวความคิดที่แตกต่างกันและปัญหาของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ทำให้การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนมักจะสะดุดอยู่บ่อยๆ ซึ่งต้องใช้ความพยายาม อดทน ปรับเปลี่ยน ปรับปรุงรูปแบบการพูดคุยและการทำงานอยู่สักพักจนมาได้ **รูปแบบที่คิดว่าลงตัวที่สุด 4 ข้อสั้นๆ ง่ายๆ คือ 1. ฟังให้มาก 2. พยายามเข้าใจแนวความคิดและหลักการของเขาโดยที่ลืมแนวความคิดของตัวเองไปก่อน 3. สงสัยให้ถาม 4. ถ้าไม่มีข้อสงสัยหรือปัญหาที่จะลงมือปฏิบัติก็ให้ทำตามแนวทางที่เขาแนะนำ** บางคนอาจจะมีความคิดว่าทำไมต้องลืมแนวความคิดของตัวเองไปก่อน ดิฉันเองก็สงสัยและพยายามหาเหตุผลที่มาที่ไปอยู่เหมือนกัน แล้วก็มาเจอกับคำตอบตอนทำ REVIEW เพื่อสรุปผลในช่วงแรกของการฝึกจากคำอธิบายของเจ้าหน้าที่พอจะถอดความออกมาได้ว่า “คนทุกคนมีแนวความคิดและรูปแบบการพัฒนาที่ต่างกัน แต่ท้ายที่สุดแล้วไม่ว่าจะใช้แนวความคิดไหนมาปฏิบัติผลที่ได้จะต้องเป็นไปตาม Specification ที่กำหนดไว้ไม่ขาดไม่เกิน แต่ด้วยเหตุผลที่ว่าเราทำงานกันเป็นทีม จึงจำเป็นต้องให้ทุกคนมีแนวความคิดเป็นไปในทางที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าใจแนวความคิดในการทำงานของคนอื่นในทีมและสามารถทำงานแทนกันได้

เหมือนคนที่รู้จักทำงานร่วมกันเดาใจกันออก การที่ได้พูดคุยในครั้งนั้นบวกกับการสังเกตลักษณะรูปแบบการทำงานของพนักงานที่บริษัทหลายๆ ครั้ง ทำให้ดิฉันได้ข้อคิดในการทำงานที่ดีหลายอย่างในอีกมุมมองหนึ่ง

ช่วงที่สองของการฝึกงานเป็นการเข้าไปทดลองทำงานจริงที่ทางบริษัทกำลังพัฒนาอยู่ ขั้นตอนการทำงานในช่วงนี้ไม่มีอะไรต่างจากช่วงแรก แต่สิ่งที่ได้เรียนรู้จากช่วงนี้จะเป็น **รูปแบบการเขียนและการจัดการเอกสารที่เป็นระบบ**

ช่วงสุดท้ายของการฝึกงาน เป็นการเขียนสรุปรายงานสิ่งต่างๆ ที่ได้ทำ ถ้าให้สรุปสั้นๆ โดยย่อก็คือ **การเรียนรู้ระบบการพัฒนาโปรแกรมบน MCU ซึ่งมีกระบวนการขั้นตอนในการพัฒนาคือ specification -> design document <-> review -> coding <-> testing and debugging <-> review -> END**

นอกจากนี้ยังมีโอกาสไปดูงานนิทรรศการเทคโนโลยีทางด้าน Embedded systems และ electronics ต่างๆ ในงานมีการจัดแสดงผลงาน ผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีต่างๆ จากหลากหลายบริษัท ส่วนใหญ่จะมีโปสเตอร์ รูปภาพอธิบายหลักการการทำงานต่างๆ บางทีก็มีสาธิต มีอะไรใหม่ๆ หลากอย่างในงานและคิดว่าอีกไม่นานคงจะได้เห็นสิ่งเหล่านี้ในประเทศไทย

1 ปี ที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นช่วงเวลาที่ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายระบบการทำงานที่ทำให้เราได้ข้อคิดหลายอย่างในมุมมองที่กว้างขึ้นวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมความเป็นอยู่ในสังคมที่น่าประทับใจและจดจำมาใช้ เรื่องราวสนุกสนานจากการไปเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวและงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนๆ เป็นช่วงเวลาที่มีค่า เต็มไปด้วยประสบการณ์ใหม่ๆ ความทรงจำและเพื่อนที่ดี สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในโครงการและประสบการณ์ในต่างแดนอันทรงคุณค่าครั้งนี้

